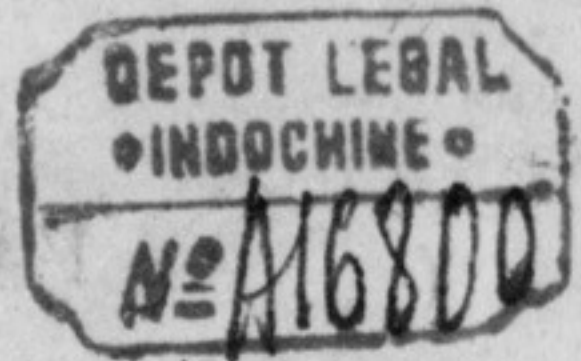

Đán - bà

MỖI SỐ 0\$10

Thư từ và ngân-phiếu
xin gửi về:

La Directrice du
TUÂN-BÁO ĐÁN-BÀ
76, VIÉLÉ — HANOI

BA THÁNG. . . 1\$30
SÁU THÁNG . . 2\$50
MỘT NĂM . . . 4\$50
CHÍNH-PHỦ GẤP ĐỘI

TUÂN-BÁO XUẤT-BẢN NGAY THỨ SÁU — NĂM THỨ 2 — SỐ 80 — 8 NOVEMBRE 1940

CỤ PHAN-BỘI-CHÂU TẠ THỀ

(KIỂM DUYỆT BỎ)

Và chúng tôi trích đăng lại đây
một bài phỏng vấn cụ Phan vào năm 1931
của bạn Thụy-An, phỏng vấn cụ về cụ bà gọi
là làm sống lại trong giấy lát hình dáng và
lời ăn tiếng nói của người từ nay chỉ còn để
lại giữa chúng ta một bóng, vang . . .

Cụ Phan-bội-Châu NÓI CHUYÊN VỀ CỤ BÀ

Chồng « ông » vợ « ổng » nên « bà », chồng là chân trắng, chẳng ma nào chào. » Ngồi trên xe kéo nhằm về phía Ngự-Bình nơi cụ Phan-Bội-Châu ở, tôi ngậm-nga câu ca-dao ấy, lòng ngậm ngùi để trí tưởng-tượng một bà cụ già mặt nhăn-nheo, mắt lèm kềm, đang nằm trên một chiếc giường nát... một mình, kẻ thân yêu xa vắng đã đành, mà đến cả những vật thường đeo đẳng với kẻ bệnh, tôi muốn nói siêu thuốc chén com cũng vô tình với bà lão đau kia nữa.... Ai đấy? Bà

lão nào đấy? phải chăng là một trong những bà lão ta thường gặp ở những số chợ đầu đường? Phải chăng là trong những bà lão vô-phước không chồng, không con, tự mình phải chống-chọi với những ngày cuối cùng nặng-nhọc vì già, vì đau? Không, đó là bà vợ ông Phan-Bội-Châu, đó là vợ nhà chí-sĩ Việt-Nam... đó là một bà cụ có phước lúc gần xuống hố trời còn để cho một ông chồng, để cho hai người con trai, tất cả hạnh-phúc mà mỗi người đàn bà đều ao ước, khẩn-cầu, để đem hết tấm lòng ra vui

hưởng gìn-giữ gần mình.... Chỉ một mình cụ là coi thương, là sống quạnh-hiu giữa lúc có sẵn chồng, con để êm dịu tuổi già của mình!... Con đường giốc vắn giải, chiếc xe vẫn chạy, dưới chiếc nón khum-khum các cô gái Huế đưa mắt liếc nhìn khách lạ, ... Người ta gọi các bà Tham bà Phan bà Đốc vì chồng các bà làm Tham, làm Đốc, làm Phan, thế thì ta có thể tự nhiên gọi: « Bà chí-sĩ Phan-Bội-Châu », thế thì bà Phan-Bội-Châu cũng nên hưởng cái danh hiệu « chí-

sĩ » một cái vinh vang chớ. Chồng « ông » vợ cũng nên « bà » kia mà!... Ấy thế mà sao chẳng ai nói với bà Phan-Bội-Châu cả nhỉ?

Đã tới nhà cụ Phan rồi... Tôi bước xuống xe, lòng tự nhiên cảm động lạ thường.... Theo lời người nhà chỉ, tôi bước vào gian nhà trong vắng đưa ra tiếng trẻ con học, không hiểu sao chân tôi đi nhẹ thế, không biết sao tôi lại nín thở đứng trước cửa ngưỡng cửa thế này? Tôi đã ngó phía lưng cụ rồi, cụ quay mặt trở vào

(Xem tiếp trang 4)

TẠI SAO TÔI PHỤ VỢ?

Thưa bà,

DO C bức thư của cô Ph. thị Ng. L. ở Huế, trách vị thạc sĩ nọ phụ tình, lòng tôi vô hạn cảm-hoài và chạnh nghĩ đến truyện riêng của tôi. Tôi, thưa bà, cũng đang là một kẻ mang tiếng phụ tình, phụ tình hơn là vị thạc sĩ nọ, vì người đàn bà tôi phụ đã là vợ của tôi trong mấy năm trời, đã là người nuôi tôi ăn học hồi tôi ở Pháp, đã là người dây dưng cho cái sự nghiệp ngày nay của tôi. Vậy mà ngày nay có danh giá, có địa vị, tôi đã ly dị với vợ tôi. Ly dị chẳng phải để kiếm một người con gái non tơ, giàu có khác, vì bỏ nhà tôi hơn hai năm rồi, tôi vẫn chưa lấy ai cả. Tôi phụ vì đã bắt buộc phải phụ. Những nỗi khổ tâm tự mình làm mình thành người bội

bạc, mang tiếng bội bạc tôi chẳng muốn ngó cho ai biết. Dầu sao tôi cũng không muốn nói xấu vợ tôi, nói đến người vợ mà tôi chắc vẫn oán rửa tôi. Hôm nay nhân cái án phụ tình của vị thạc sĩ nọ, tôi muốn đem chuyện riêng của tôi ra nói hầu để tự cải cho tôi và cải cho những người đàn ông lâm vào một cảnh như tôi. Còn vị thạc sĩ nọ và cô L. không biết có cái cảnh giống như của tôi không, tôi không dám bàn đến.

Xin giấu tên.

Năm ấy, tôi mới ở trường Bảo-Hộ ra, với tấm bằng cao-đẳng tiểu-học làm tất cả sản nghiệp của tôi và của gia đình tôi, một gia đình nghèo mà vốn liếng đã đặt cả vào phí tổn ăn học cho con trai. Mẹ tôi muốn tôi thi vào một công sở nào đó, mỗi tháng lấy

(Xem tiếp trang 9)

Hỏi. — Tôi đã nhiều bước chân chuyên, song trong lòng vẫn còn thiện tính, vẫn nhớ tưởng cái quãng đời trong trắng và muốn có lại một cuộc đời như thế. Tôi đã gặp một thanh niên kém tôi 6 tuổi chàng mới 26, tôi đã 32. Chàng say mê tôi rất mực, nhất định đòi lìa bỏ gia đình để trốn với tôi ở một nơi xa lạ. Phần tôi cũng rất yêu chàng song nếu để chàng vì tôi mà bỏ cả sự nghiệp gia đình thì tôi ân hận lắm. Biết làm thế nào?

Bích-Khuê

TRẢ LỜI. — Sự hy sinh mà bà sắp làm sẽ đau đớn gấp mấy mươi sự hy sinh của những người con gái ngây thơ chưa từng qua một nỗi chuyên nào trong tình ái. Bởi vì bà đã đau khổ nhiều tuổi nhục nhiều, bây giờ một cái ái tình đến giải thoát cho bà tái tạo cuộc sống cho bà mà phải bỏ đi, đời bà còn gì là hy vọng. Thôi thế là hết... Nhưng bà ạ, hãy lấy câu định mệnh mà an ủi mình, mà lĩnh lấy cái phần hy sinh về mình vậy, chớ làm khổ hai bố mẹ già của chàng, làm tuyệt mất sự nghiệp của chàng, thực không nên. Cái tình yêu của bà đã đánh bắc đồng cân có thể ngang được với những điều làm ác bắt buộc ấy, nhưng sự xum họp của chàng và bà sau này thế nào cũng hắc mắc, cũng có đôi điều ân hận, ấy là nói bà còn thiện tính trong lòng. Hưởng hồ lấy nhau rồi biết đâu, cả hai chẳng thấy cái tình của mình không còn như mình ao ước nữa. Chỉ bằng bây giờ hy-sinh đi, bà còn giữ được mãi cái bóng tình tốt đẹp nó theo an ủi bà suốt đời trong những bước chân chuyên sau này và khi bà đã bạc đầu xế bóng.

HỎI. — Mười bảy tuổi sinh trưởng ở một gia đình giàu có sung sướng, nhưng không có nhan sắc nên thường bị chế giễu rất khổ sở, muốn tự tử. Minh

TRẢ LỜI. — Đã biết bao nhiêu bạn gái không được Hóa-Công ưu đãi phần nhan sắc than thở nỗi buồn phiền với chúng tôi và chúng tôi đã từng nhiều lời khuyên nhủ. Một lần nữa chúng tôi xin nhắc lại: Tạo hóa đã trót lỡ tay nặn vụng về khuôn mặt mình rồi mình tự tử vì thế thì thực là đại đột vô cùng, đau khổ vì thế cũng còn là đại đột. Khôn ngoan hơn cả là biết nhận một cách lạc quan cái gì mình có, và bằng những sự cố gắng của khoa học, những nhiệm mầu của các mỹ phẩm, hãy tu sửa cho bớt nét thô xấu. Muốn quân bình hơn nữa ta bù thêm cái đẹp của phần hồn vào chỗ xấu của cơ thể. Sau cùng cô phải công bằng hơn mới được, trời đã cho cô sinh trưởng vào một gia đình giàu có nếu cô tham lam đòi cả nhan sắc nữa thì những người con gái nghèo, chỉ có chút tư sắc làm vốn mới làm sao mà kiếm được tâm chồng?

HỎI. — Cha tôi mới có thù oán với nhà chồng tôi, mỗi thù oán rất sâu, nên cứ buộc tôi phải bỏ chồng tôi mà tôi rất yêu quý và cũng rất yêu quý tôi. Bên gia đình chồng tôi cũng vậy, quyết rẽ duyên chúng tôi. Tuy chưa có con cái gì nhưng tôi tự biết không thể nào mà lìa chồng tôi được. Khi một nỗi chúng tôi còn nhỏ tuổi mới trong, ngoài 20, chưa có nghề nghiệp gì còn ăn nhờ bố mẹ.

Ngà

TRẢ LỜI. — Đời này mà còn có những sự áp bức vô lý và vô nhân đạo của các bậc cha mẹ như thế ư? Dù thù nhau chẳng đội trời chung nữa cha mẹ đôi bên cũng không có quyền gì bắt vợ chồng bà phải rẽ duyên cả. Muốn thoát khỏi cảnh áp bức ấy, vợ chồng bà nên ra ở riêng, chốn đi một

(Xem tiếp trang 11)

VÀI BÍ-QUYẾT

ĐỀ GÂY HẠNH PHÚC

Người ta thường với cao quá. Người ta mơ ước một hạnh-phúc tuyệt đối chẳng phụ-thuộc vào ý-chí mình. Người ta quên rằng, vừa tầm tay, còn có một thứ hạnh-phúc thật đơn sơ nhưng thừa đủ để nhuộm hồng cuộc sống âm u của mình.

Chị em, ai muốn tìm hạnh phúc, muốn cho đời sống của mình và chung quanh mình được dễ-chịu hãy đón lấy mấy bí-quyết sau đây mà văn-hào André Maurois đã bày tỏ trong « *Bức thư gửi mấy bạn thanh niên* ». Đó chỉ là mấy phương pháp vệ-sinh cho thần-trí rất dân-dị mà chị, tôi, mọi người đều theo được, miễn là có đôi chút nghị-lực:

1.) *Không nên nghĩ nhiều về quá khứ.* — Suy nghĩ đâu phải là không nên. Song sự tai-hại là ở như điều ta hay nghiền đi ngẫm lại cái thua-thiệt đã qua, cái nhục bừa trước, một lời nói hớ, một tình duyên lỡ dở, tóm lại tất cả cái gì khôn bề cứu vãn. Ta phải biết quên. Muốn thế hãy hành-động. Nếu xét mình không đủ tài lực để làm những công chuyện to tát, ta hãy kham lấy những việc nhỏ, trồng cây, dệt vải, học đàn, học tiếng ngoại quốc, v...v... Ngoài ra, ta có thể tìm cách thoát-ly trong một cuốn tiểu thuyết, một phim ảnh, một vở kịch.

2.) *Hãy hành động.* — Nhà triết-học Anh, B. Russel có viết: « *Đàm luận với các bạn tôi hay đọc sách của họ, tôi tin rằng hạnh-phúc là sự không thể có được trên cái thế giới cạnh-tân này. Vậy mà tôi đã nghĩ khác khi nói chuyện với lão làm vườn của tôi* ». Lão làm vườn của Russel

không bao giờ khổ vì luôn luôn phải nghĩ cách chống lại lũ cỏ rất hám ăn rau. (Có lẽ chính những con vật kia cũng mất cả chán đời vì phải bận tranh-đấu cùng lão.) Hành-động bất cứ bằng cách nào, sẽ làm cho cuộc sống có vị.

3.) *Hành động không cũng chưa đủ. Phải làm sao cho sự hoạt động của mình thích hợp với cái xã-hội mình sống.* Nói thế không phải là mình phải hy-sinh hết tự do về tư-tưởng và hành-động. — Và đây là bí-quyết thứ ba: *hãy tìm sống một hoàn-cảnh trong đó sự gắng sức của mọi người và của mình đều nhằm theo một mục đích duy-nhất.* — Đáng lẽ đi gây chuyện với bọn người không hiểu mình — như thế ta phá-hoại hạnh phúc của ta — hãy tìm kết thân với những người cùng chí hướng với ta.

4.) *Chẳng nên lo sợ về những tai-họa xa xôi không lường trước được* — Ta sẽ đầy dọa thân ta, nếu mỗi bước trên đời, ta cứ thắc thóm để lo ngại về những sự bất-trắc của ngày mai. Nghĩ đến tương-lai đâu phải là một điều nên tránh Song một khi đã làm đủ bốn phận, ta hãy để cho tâm-thần được thư-thải. Chẳng nên hờn dỗi với chính hành-vi của mình. Hãy coi thường những điều chỉ-trích, không phân giải, đừng oán thán, một khi ta đem hết trí ra làm một việc gì. Phỏng đoán những việc trọng đại phải xảy ra vì nhiều cơ không lường trước được là một việc vừa vô ích vừa tai hại. Người sung-sướng phải như nhà bơi lội giỏi biết coi thường những bông trầm của số-mệnh.

Bà N. K. Đ.

(Tiếp theo)

Tôi sang LÀO

III

của bà **VÂN-ĐÀI**

Thế nhưng cứ hết mùa này tới mùa khác, lúc nào họ cũng có bầu, bí, mướp mướp họ ăn không hết đem bán.

Sự sống lười biếng và không cần suy nghĩ của họ, ta cứ để mắt trông vào mấy người đàn bà Lào, ra bán hàng ở chợ hàng ngày thì biết. Chỉ một sọt rau răm, quả bầu, mướp quả mướp, đáng vài hào, họ cũng đi một cuộc xe taxi. Nếu có ai hỏi rằng: «Hàng của họ bán bao nhiêu, mà họ đi xe, thì còn gì?»

Họ chỉ cười, cho rằng đi xe đỡ mỏi chân. Chớ họ không nghĩ sự lợi hại.

Tâm tình dân dị bao nhiêu, thì đời sinh sống của họ lại dễ dàng bấy nhiêu. Những nhà thương, họ không nấu nướng như người Nam ta. Bao giờ cơm nước họ cũng chỉ làm một buổi và làm vào buổi sáng. Những nhà ở chung quanh nhà tôi đều thổi xôi vào buổi sáng, rồi để ăn cả ngày.

Đồ ăn của họ, món ăn chính thức của những nhà thương dân là xôi và mắm pà-độc. (không phải là mắm ngóe, như bà con ta vẫn nói) Một thứ mắm làm bằng cá, như mắm nêm trong Nam, mắm cá dứa ngoài Bắc ta vậy. Nhà nào cũng có một vài chĩnh mắm, mà cái tài liệu làm mắm, chỉ là cá nhỏ nhỏ họ súc ở sông Mê Kông, mấy tháng nước cạn.

Ngoài món mắm còn những món ăn bằng rau, dưa. Họ cũng sào, cũng luộc hay làm gỏi (Suo) (Lap) tức là thịt tái bên ta. Với người Lào, món Lap là món ăn quý hơn hết — Họ dùng thịt trâu, thịt Hươu hay dê, lợn v. v... Họ để thịt sống bóp với chanh, rồi cho muối, thính, rau thơm, mùi, nước mắm tỏi ớt... Món ăn của họ phần nhiều cái gì cũng bỏ ớt. Muối ớt chấm xôi, có khi cũng là một bữa.

Tôi muốn tìm nguyên ủy câu phương ngôn ta: «Sang Lào ăn mắm ngóe». Tôi cố hỏi cho được thứ mắm ngóe, người Lào họ chỉ cười, cho rằng đó là một câu chế riếu... Có lẽ câu ấy người Annam đặt ra để chế riếu họ về sự hà tiện.

Ta cứ xem sự ăn của họ thì biết họ rất hà tiện, ngoài hai bữa xôi, sáng cũng như chiều, cả ngày trong nhà họ không có ai phải dãi đến nước. Bà muốn tắm mời bà ra sông ở theo gióc sông Mé Kông, mặc dầu mùa nước to, nước đục và đỏ ngầu như máu. Bất cứ chỗ nào người ta cũng trông thấy đờn ông, đờn bà, trẻ con cứ buổi sáng, buổi trưa và buổi chiều rủ nhau ra mé sông tắm. Đối với họ hình như tắm xong mới có thể bắt đầu làm việc được.

Từ sự ăn cho đến sự ở, không có cái gì là cái đáng mất tiền. Vì thế người Lào chỉ có một đức tính là để dành tiền và hà tiện cho có tiền — có tiền đến chôn — Họ chôn không biết bao nhiêu vàng bạc — nhất là bạc đồng cũ, nhà nào gia trung tâm thường cũng chôn được một vài trăm làm vốn. Nếu có ai bảo họ, bạc đồng cũ người ta không tiêu. Họ sẽ trả lời: «Thế nhưng nó là bạc thật».

Ngoài cái tính hà tiện, họ lại rất có tin ngưỡng về đạo Phật. Suốt đời họ, từ sự khổ sở cho đến sự sung sướng đều do ở trời Phật hết. Họ không biết ơn a bằng ơn trời. Người Nam ta sang Lào hay bị quên ơn, phạm việc gì mình giúp họ tận tâm đến đâu họ cũng chỉ cho là tại trời giúp họ, chớ mình không có công gì cả.

Do tấm lòng tin ngưỡng bất di, bất dịch ấy, mà họ thoát khỏi những cái khổ sinh lý, từ biệt mà các giống người khác

vẫn âm thầm mang lấy. Sự chết của họ chỉ là siêu thoát. Cái thuyết sống gọi thác về, ở đây họ mới thì hành chu đáo. Người chết là về cõi Phật, họ cho là một điều đáng mừng. Họ cố gạt những giọt lệ đau thương trong cơn tử biệt rồi gượng cười, vui vẻ đưa xác chết về cõi nát-bàn. Những nhà có người chết là có những cuộc vui, nào đánh bạc, nào trai gái hát đúm, nào ăn uống no say, để chờ đưa người chết ra thiên và rước linh hồn họ về chùa, ở nhà không cúng vái gì cả, một ngày hai buổi lên chùa là đủ.

Tất cả châu thành Vientiane có hàng mấy chục nóc chùa. Mỗi chùa ba bốn chục thầy tu, đều sống bằng cơm áo của các tư gia trong dân gian cung phụng. Mỗi buổi sáng, tối đứng trên nhà sàn, chỗ tôi ở, để xem cuộc bỏ thi các Sư.

Những nhà ở chung quanh đó không hẹn trước với nhau, nhưng cứ sáng sáng, người ta phải tụ nhau ở chỗ ngã ba đường làm như một cuộc hội họp — Bao giờ cũng số đông bà nhiều hơn, mỗi người mang một cái quả, có cái bằng gỗ sơn son thếp vàng, có cái bằng tre đặc hoặc bằng bạc trạm. Họ ngồi tất cả ở đây để chờ các sư lại. Vào quãng sáu giờ sáng, đã thấy ở đường xa, xam xam đi tới một lũ người đầu cạo trọc, mình mặc áo vải vàng tươi, phủ kín từ cổ tới gót chân, chỉ để lộ ra một cánh tay trần, màu da mai mai...

Họ sắp hàng một, đi ven bên lề đường, mỗi người thu trong bọc một cái quả tròn to, do một sợi giây chằng mạng thêu đeo ở cổ. Hai tay họ ôm lấy cái quả, lưng lửng ở trước bụng, họ đi chân không và mắt họ đắm đắm nhìn con đường thẳng trước mặt.

(Còn nữa)

DOCTEUR HY

18, Rue Richaud — Hanoi

(ĐẦU PHỐ HỘ-VŨ)

CHỮA CÁC BỆNH

Chuyên môn về bệnh

hoa liễu, bệnh đàn bà

Buổi sáng thị-thành

Trời ràng-rạng. Ở ngoài đường phố vắng
Bỗng ngân lên một tiếng trẻ con rao...
Trên đường đi, giầy guốc kéo lao sao
Làm vang rội cả một trời tỉnh-mịch.

Vài then cửa rút ra kêu lạch-cạch,
Rồi tiếp theo tiếng « kệt » trời ghé tai.
Ra quét hè, sau một cái ngáp giải
Những cậu nhỏ hỏi thăm nhau sức khỏe.

— Giờ hoạt-động đã thôi không kiêng-nề
Những chàng lười còn mền tiếc gối giường.
Các cửa nhà rộn rập mở luôn luôn
Như tranh cạnh khéo khoang ta dậy sớm

Hàng quà sáng rêu rao theo bước chậm
Làm bật ngừng vài tiếng học nghèo ngao.
Vài anh xe uể oải cất tiếng chào
Những hành-khách vội, ra đi tàu sáng.

Giờ thành phố trộn nhào trăm tiếng động.
Về ồn ào theo với mặt trời lên,
Động-cơ kêu, chuông réo, tiếng quên quên
Của tràng, đục bật lên nền sáo sác.

Và lịch bạch chiếc xe bò đồ rác
Đang từ từ chất mãi ý thị-thành,
Và, dần dần tiếng động ở chung quanh.
Đầy đặc mãi để ngăn đường nhận xét.

HỒNG-THU
Thanh Hóa

KÍNH CÁO CÁC BẠN

Chúng tôi rất lấy làm cảm động khi thấy các bạn không những đã không phản nản về việc chúng tôi bắt buộc phải tăng giá báo lên 0\$10 một số, lại còn khuyến khích chúng tôi cố gắng duy trì lấy tờ báo chung của chúng ta là khê. Có bạn cho là sự tăng ấy còn muộn — vì các báo khác tăng đã lâu — có bạn gửi mua một lúc 2 năm báo bằng giá mới. Trước những cử chỉ ấy chúng tôi xin thành thực cảm tạ các bạn và nguyện cố gắng để khỏi phụ lòng các bạn.

T. B. Đ. B

PHAN-BỘI-CHÂU

(Tiếp theo trang nhất)

giảng sách cho bọn học trò
chăm chú nghe... Tôi vẫn
đăm-đăm ngó cụ...

Kiểm duyệt bỏ

Cho đến ngày bị bắt về nước, rồi được chánh phủ ân-xá, tôi đi từ Hanoi về Huế qua Nghệ, hẳn có lên thăm tôi, bảo tôi rằng : « Vợ chồng xa nhau bao nhiêu lâu nay, giờ ơ trời lại cho gặp một lần thế này là đủ rồi, từ đây sắp đi việc thầy, thầy cứ biết cứ lo, đừng bận bịu gì đến tôi nữa... » Từ bấy đến nay tôi vẫn ở Nghệ, chưa từng gặp vợ tôi một lần thứ hai nữa....

Tự nhiên, tôi cúi đầu xuống, lòng hồ-hâm vì bình như tôi chưa có can đảm đề chồng tôi đi xa bao giờ, và không thể sống ngoài tình thương yêu của gia-đình...

Một cái gương sáng của các bà hiền-phụ thuở xưa đang chiếu trước mắt tôi. Tôi cảm thấy tất cả những ý nghĩ cảm-động, tốt đẹp của một tấm lòng hy-sinh, hy-sinh một cách kín đáo, trong bóng tối chớ không phô-trương... Cái tuổi già quạnh-hiu của cụ bà Phan-Bội-Châu không làm tôi lạ nữa... Lòng tôi chan chứa những tình cảm-phục....

Bây giờ bên thân hình ốm yếu của cụ ông bây giờ giữa cảnh đơn-sơ, nghèo-nản, của cụ, tôi thấy hiện lên một hình ảnh rực rỡ. Hình ảnh ấy là hình ảnh người đàn bà Việt-Nam với các đức tính : Hy-sinh, khiêm-nhượng, nhẫn-nại và im-lặng mà chịu khổ. Thôi, các bạn trai, các bạn bảo chúng tôi hèn kém gì nữa chúng tôi cũng chịu, nhưng đấy, ngần ấy đức tính ở một người đàn bà đã đặt cho chúng tôi lên cao hơn các bạn,

Kiểm duyệt bỏ

Cụ Phan vẫn giảng sách tôi tiến lại cúi chào... Cụ lật-đặt lấy chiếc áo mặc, ngồi tiếp chuyện. Sau cơn bệnh rãm ngoài, trông cụ vẫn có vẻ tráng kiện, cặp mắt tuy nheo lại, nhưng vẫn tinh thần, và hàm răng, cái miệng là của một chàng thanh-niên...

— Thưa cụ, các bạn đồng-nghiep của cháu đã từng nói nhiều về đời chánh-trị nghĩa là đời công của cụ rồi, bây giờ cháu xin cụ cho cháu, cho các bạn đọc giả của cháu, biết một ít về đời tư của cụ, cháu muốn nói về cụ bà... Dẫu từ trước tới nay người ta không nói gì về cụ bà,

Cụ Phan đáp :

hắn chỉ là một người đàn bà nhà quê, buôn gánh bán bưng không biết gì cả.

Kiểm duyệt bỏ

THUY-AN (1931)

Con ai?

CHUYỆN DÀI

của cô TRINH

Cong-ty Liêu - Thành, một công-ty nước mắm của người Việt-Nam mình bị họ đàn áp giữ quá mà không làm gì được họ bởi họ nhiều tiền hơn, và chính ra cũng bởi các nhà hàm-hộ không đồng tâm, không thấu rõ cái hại đầu cơ của bọn khách trú cho lắm.

Thế là dân Bình-Thuận hết thời. Hàm hộ nào cũng lỗ. Nước mắm chỉ ở vào bên Saigon giá vốn đã 25,30 đồng một trăm lít (một lít hũ bằng đất đựng chừng 3 lít) vậy mà chỉ bán được 20, 22p là cùng. Khách họ báo nhau, họ dìm giá xuống, mình không bán cho họ, thì không bán cho ai được cả. Mình gặng với họ thì cứ mỗi ngày, tiền số phi khác không kể chỉ tiền thuế đập ở bên sông cũng đủ chết!

Những bội lương-hữu của các hàm, họ Phan thiết và Muiré do hai người Pháp: ông P. và ông G. Đ. L. V. cầm đầu đều bắt lức. Dân Bình-Thuận không biết nhờ cậy vào ai. Một hạng theo bọn đầu cơ để kiếm lợi, hạng khác, lương thiện chỉ đành nhắm mắt kêu trời.

Giữa lúc ấy một thương gia đại danh người Pháp, trước làm giám đốc một sở làm thủy tinh ở Bắc-kỳ, thấy cơ hội tốt nhảy ngay vào Bình-Thuận để mưu việc độc quyền. Ông ta có, ăn một riệu cái chai (chai này trước làm cho hãng rượu Fontaine, nhưng khi hãng này mất độc quyền nấu rượu thì không dùng đến số chai ấy nữa) mua bằng giá 1 xu một cái (chai này trước hãng người ta bán cho hãng rượu một hào).

Nhà thương-gia ấy lại khéo đem một phương-pháp nút chai mới ra (đồ vỏ. Người ta gọi là lối « nút tắc tị »

(bouchage hermétique) ở Hải-phong, Hanoi, Saigon, nhất là Bình-Thuận v.v. v... dân dân Việt-Nam cũng cực chứng kiến cái lối « nút tắc tị » đó. Và nhờ thế lực riêng, nhờ tiền của nhiều, ông G. — tên nhà thương gia ấy — lần la gạ bán cho dân Hàm-hộ mười triệu chai của ông. Ông hứa sẽ biến không cho hàm-hộ cái phương pháp « tắc tị » kia. Đó là bước đầu của sự buôn độc quyền, một việc làm rất có phương pháp chứ không bở dờ như việc của ông vua cờ bạc Paul Dar-ron trước. Ông G. lại được ông G. L. V. ở Muiré ủng hộ và một phần đông hàm hộ phản thiết về phe. Ông G. tính rằng hễ dân nước mắm bằng lòng dùng chai của ông thì ông sẽ đi tới mục đích độc quyền bằng một cách gián tiếp. Ông sẽ lập lại hãng ve chai của ông ở ngay Phan - thiết, sẽ cho hàm hộ vay nhiều tiền hơn là bọn khách trú, sẽ một mình một chợ trên thị-trường nước mắm.

Ông lại được các nhà cầm quyền giúp sức nên ông tưởng đắc thắng. Nhưng ở Bình-Thuận có một người biết mưu ông và quyết phá. Người ấy

đứng đầu bội lương-hữu các nhà hàm-hộ ở Phan-thiết. một mặt cô vợ ở Bình-Thuận, một mặt tìm đến một tờ báo quốc âm có tiếng ở Saigon nhờ giúp sức. Huỳnh làm ở nhà báo ấy, nên đã được cử 3 lần đi điều tra ngay tại Bình-Thuận. Huỳnh là người đầu tiên viết bài phản đối sự độc quyền nước mắm. Vì những bài của Huỳnh nên hồi ấy tất cả báo

giới ở Trung-Nam Bắc, nhất là báo giới ở Nam-kỳ nổi lên công kích ông G. một cách hết sức dữ dội. Nào báo pháp văn, nào báo quốc văn, nào các ông Hội-dồng dân biểu, thời thì đủ cả các hạng, nhao nhao đứng lên bênh vực dân làm nước mắm và dân tiêu thụ nước mắm. Trong số ấy có hạng chân chính, có hạng ăn bạc vạn của ông G. song đó lại là chuyện khác.

Bài diễn văn của Huỳnh ở Muiré là một sự đắc thắng. Trong 3 tiếng đồng hồ, Huỳnh đã đem bày tỏ một cách thiết thực và hùng hồn những cái hại của sự độc quyền. Huỳnh đề bẹp hẳn phe nghịch.

Ngọc đi nghe, nhưng Ngọc không hiểu gì cả. Riêng ông Lầu vui sướng hiện ra nét mặt. Ông luôn luôn khen ngợi Huỳnh ở bữa tiệc của hàm-hộ đãi Ngọc tại nhà ông. Muốn tránh khỏi phải phiền nhiễu, ăn xong, Huỳnh ngỏ ý muốn đi dạo bờ biển cho thoáng gió.

— Ngọc! con đưa ông ra « bãi tôm », tao ra sau.

Huỳnh đã toan gạt đi nhưng Ngọc đã đến trước mặt mình, sợ từ chối làm phật ý cô bé hay hơn rồi ấy chàng, nên Huỳnh đành lòng phải để Ngọc đi hướng dẫn.

Đề em đưa ông ra « bãi tôm » chơi.

— Có xa không cô?

— Không, chừng một nghìn thước thôi. Bãi đó, đẹp lắm. Nhất là những đêm sáng trăng thì vui vẻ vô cùng.

— Đẹp hay vui?

— Đẹp đã đành, nhưng còn vui nữa vì dân ở đây họ cứ đợi trăng lên là đi đánh tôm.

— À bởi thế, mới gọi là « bãi tôm » có phải không?

— Chính phải.

Rồi Nhọc liền lầu kể cho Huỳnh nghe những phong tục của dân chài ở Muiré tả những thắng cảnh ở nơi quê nhà Ngọc. Huỳnh không đề ý mấy. Huỳnh đang theo đuổi một ý nghĩ riêng.

— Một lần rồi, ta tạm ngồi ở đây đi.

— Thưa ông chỉ 300 thước nữa thì đến.

— Nhưng không biết sao người tôi bàng hoàng lắm, cứ ra đây trước, tôi tới sau, à cô kiếm một chiếc thuyền rồi ta bơi ra biển chơi.

— Vâng, đây có thuyền. đề em đi trước mượn người ta kéo họ đem hết ra khơi đánh tôm mât. Ông tới ngay nhé.

Ngọc đi rồi, Huỳnh định ra một cái mỏm đá gần đây ngồi nhưng bỗng nhiên Huỳnh thấy chóng mặt, bủn rủn cả tay chân. Một trận gió ào qua, Huỳnh càng thêm vàng vát. Huỳnh ngồi phệt xuống cát, hai tay ôm lấy đầu. Một lát sau, bỗng nhiên Huỳnh là người đi, miệng thì nôn thốc tháo.

Giữa lúc ấy, Ngọc đương si mê vì đợi mãi không thấy Huỳnh tới. Ngọc lầm bầm một mình: « Hẳn ông ấy khinh mình là trẻ con không muốn đi chơi với mình chứ gì! Đã thế mặc! » Rồi Ngọc nhảy xuống thuyền vừa mượn lưng thưng chèo ra tận ngoài khơi.

Nước triều theo ánh trăng lên, đã mạnh lắm. Từng làn sóng đen xăm theo gió ù ù chạy từ phía sa xông vào bờ một cách hùng hổ dữ tợn. Nước tóa vào cát, muôn nghìn ngôi sao sáng lóc lên làm bờ bãi, chỗ giáp với nước, thành một con đường lửa lấp lánh.

(Còn nữa)

Cái Veste

Hàng rét năm nay giá rất cao, và không được hàng mới. Phần nhiều là những hàng cũ còn lại năm ngoái, thảng hoặc mới có một hai hiệu nhận được ít hàng trong chuyến tàu vừa rồi. Bởi vậy các cô không nào nức may mặc được như mọi năm. Tuy vậy các cửa hiệu len, dạ vẫn tiếp nập những bạn gái đến ngắm hàng thì nhiều mà mua thì không thấy được thứ hàng gì vừa ý, âu là đi ngắm để khỏi mất cái lệ quen thăm thú hàng mặc vào đầu mỗi mùa. Năm nay dám chắc những áo để mặc phù phiếm không ai may nữa. Năm nay đã may thì hẳn là chỉ may những thứ thực thiết dụng mà thôi.

Cái áo « măng tô » từ mấy năm nay là cái áo thiết dụng nhất trong y phục mùa đông. Những chị nào chẳng may áo măng-tô tàng tàng vừa vào cử rét này thực bức mình, sốt sa cho túi tiền, tấm tức cho vẻ lịch sự. Hàng đã không có hàng mới, lại đắt gấp hai năm ngoái! Bởi vậy có nhiều chị đã tính chuyện thay cái áo « măng tô » giải tồn hàng và đắt công bằng cái áo « veste » của đầm, ngắn đến ngang lưng. Như thế đã tốn ít, lại có vẻ mới, hợp thời trang. Năm nay thế nào rồi áo veste cũng làm bà chúa gây thành mode, cái mode do sự tiết kiệm tạo nên! Một lần nữa, ta thấy tiết kiệm và thời trang có thể kết thân được với nhau.

Nhưng veste không phải ai mặc cũng được, đây là áo riêng của những chị có thân hình cao ít nhất trên 1m55, người vừa phải không to béo quá. Veste nên theo một kiểu cổ điển như áo tây của đàn ông, rờ ve (Hình 1) thành hình tam giác rộng bản, bên trái các bạn có thể gài một bó hoa con, một món nữ trang. Tinh cách của chiếc veste là gọn gàng, bởi vậy không thể may những kiểu rườm rà được và khác với áo đàn ông là không may túi. Chớ nên may veste ngắn quá trên thắt lưng, trông cùn cốn nếu so vào với cái áo dài của chúng ta. Buông quá xuống thắt lưng một chút, trên mông là vừa. Tay cho thoải mái, rộng rãi y như áo manteau, may

tay thường. Những tay áo sòe rộng ra ở cửa tay, trông không lịch sự và chỉ thích hợp trong những chỗ dạ hội khiêu vũ thôi. Hàng may veste cần nhất phải nhẹ, may bằng laine uni hơn là may bằng nhung hay thứ hàng sù sì có hoa. Màu veste nên trộn những màu tươi một chút vì khi rét quá mặc veste không thích hợp. Trừ một hai lúc mặc veste không cài khuy, còn bình thường bao giờ veste cũng cài khuy, chớ không để mở luôn như măng tô được. Không nên mặc veste có đai thắt lưng sau, đây là lỗi veste thể thao cứng nhắc của đàn ông.

Áo veste mặc ban ngày ban tối đều được cả.

Có chị còn may áo cape giải (hình 2) thay cho manteau. Nhưng chiếc áo ấy là áo riêng của những chị rất cao không dưới 1m6) phân và thân hình đầy đặn. May áo này lại càng cần hàng nhẹ và mềm tay, và chỉ mặc được trong những ngày lạnh vừa vừa, mùa thu mùa xuân rất hợp.

CÔ THÚY

Kỳ sau hai kiểu áo manteau của các em.

Món đậu tàu rán (1)

100 grs bột mì
1 chút muối
1 thìa bơ hay dầu ăn
Nửa bát nước lạnh.

Mấy thứ cho vào soong khuấy đều cho bột tan hết, đừng để bột còn lợn cợn — Nhấc soong lên bếp, nhỏ lửa, khuấy như khuấy hồ đặc. Bột chín, nhấc xuống để nguội.

Lấy ba quả trứng gà, lòng trắng đánh nổi như bọt, sẽ cho lòng đỏ vào đánh thật dậy lên. Lấy thìa múc từng thìa chừng gà cho vào bột, vừa đánh bột cho chảy ra, chừng nào bột sền sệt là được. Càng đánh nhiều càng tốt. Cho bột vào cái túi giấy, làm nhọn đít dưới như cái phễu. Cầm túi bóp bột từng cục nhỏ bằng đầu ngón tay cái vào chảo mỡ rán — Mỡ phải cho nhiều, rán nhỏ lửa. Bột sẽ nổi phình lên, khi ăn giòn và rỗng ruột.

Cách rán bột này, người Pháp gọi là Pets de nonne, muốn ăn ngọt, đem ra rắc đường bột lên trên. Muốn nướng, cho nhân crème sữa vào trong cũng được ta thường gọi là bánh sữa (choux à la crème).

Cháo vịt Mytho (2)

Làm một con vịt, bỏ vào nồi luộc chín, lấy ra. Lặt lấy những miếng đùi, miếng ức, miếng cánh. Còn xương lại cho vào nồi nấu với một nắm gạo. Chừng nào gạo nở đều, nêm vào cháo ít nước mắm ngon, để sôi nhỏ lửa trên bếp.

Cá quả (cá lóc trong Nam) lạng lấy hai bên thăn nạc. Thái mỏng để riêng, gừng non thái chỉ để riêng, bánh đa nướng đã nhỏ để riêng, lạc rang (đậu pụng) đã để riêng, hành cây chặt khúc lấy cả củ. Rau sả lách để nguyên từng lá.

Khi ăn, bỏ ít miếng cá sống ít củ hành, rau sả lách và gừng vào trong bát to. Múc cháo thật sôi vào bát, cho cá chín. Chặt ít miếng tui vịt để lên cháo, rắc bánh đa, lạc rang sau cùng.

VĂN-ĐÀI

1) Ít lâu nay nhiều bạn đi ăn hiệu thường khen món đậu tàu rán và không biết làm thế nào. Vậy tôi xin hiến các bạn món đậu tàu của hiệu.

2) Ai đã qua Mytho Pnom-penh, Laos Huế đều khen thức ăn đó nấu ngon là thế nào.

CÙNG THẠC-SĨ NG. NH. K.

II

— Anh xin lỗi em vì anh mà em phải chịu bầm hiu đau đớn mọi bề, xin em nghĩ mà thương anh và nghĩ rằng anh đi đây cũng vì muốn cho em sau này được mở mắt với chị em và anh khỏi phải mang tiếng tâm thường. anh nghĩ bốn phần anh đối với em anh phải xa xuôi cực khổ như thế này cho nên anh mới bớt được buồn. Không thời chắc là anh bỏ giấy tàu chạy trốn lại. Anh ngồi mà anh nghĩ lại cái cảnh tượng nhà ta, nếu không có cuộc kinh tế khủng hoảng thì thân Anh đâu có lưu lạc như vậy; mà đã nghiệm-nhiên một câu tham, em sẽ là một mợ tham. Hai ta yêu dấu nhau, chiều chiều trên bờ sông Hương lại thấy thêm một cặp uyên ương nữa.»

Rồi tiếp đến những bức thư này :

15 Septembre 1933

« — Anh đi như thế này tuy buồn thì thật là buồn, song vì thấy đây thấy đó, đất nước lạ lùng, nó quên mất một phần khổ não. Chớ em thì bao nhiêu cảnh cũ vẫn nằm yên, mà trong dạ em thì chứa chan biết bao mối cảm mỗi sâu, tình cảnh nó chống chọi nhau, chắc nảy ra nhiều cảm hoài mới lạ, em thử nghĩ đến anh mà tỏ cho anh biết với đó cũng là một cách cho ta biết được tình ý nhau, đề sau này ăn ở với nhau cho tâm đầu ý hợp không phải là một điều đôi ta không nên lo đến, em nghĩ sao? »

26 Spetembre 1933

« — Nhưng anh không lấy làm khổ lắm, vì anh chắc rằng xa anh, ở một xóm nọ, có một người mà anh yêu lắm, nghĩ đến anh và trông cho anh mau học thành tài, đề về nước nhà cho gặp nhau. Như vậy rồi anh há dạ, tưởng không ai sung sướng bằng.

28 Novembre 1933

« — Vì ở bên này anh có một phòng riêng muốn treo vài cái hình đề lúc buồn trông cho giải lòng. nhưng có hình nào cho xứng đáng bằng tấm hình của em, vì vậy cho nên anh chưa muốn treo hình gì cả, đề vách trống không đợi bao giờ có tấm hình của em, anh treo trước đã, rồi mới treo những tấm hình khác. Tiếng tây có một tiếng rất xươg-đáng anh muốn dùng đề gọi em, ấy là tiếng « reine de mon cœur », em hiểu tại sao chớ? nhưng anh không những muốn đãi em như « bà Hoàng-Hậu của quả tim » mà thôi. anh muốn đãi em như là « la reine de mes idées » nữa, vì vậy cho nên anh muốn ngoài lúc học hành, ngoài lúc suy nghĩ đến những sự hệ trọng, thì không nghĩ đến gì ngoài ý nghĩ đến em. Nếu có tấm hình của em mà treo trong phòng hay đề trước bàn học thì lúc nghĩ đến em, sự suy nghĩ nó có hình tượng đề chỉ đường cho ý tưởng.

9 Janvier 1934

« — Anh xin thành thật chúc em năm mới được nhiều hạnh phúc, chớ cho năm sắp đến đây ba trăm sáu mươi ngày đối với em cũng trong sáng và vui vẻ tươi tốt như một bó hoa mùa Xuân. Anh cầu sao cho bao nhiêu việc mặt mặt ở đời anh chịu hết, để em hưởng thú thành nhân cho bố những lúc vì anh mà em phải bận bịu.

11 Juillet 1934

« — Nếu cảnh vật bên này lãnh đạm với mình thì đã có cảnh vật đất nước đợi mình đã có em Liên nghĩ đến mình, một đôi khi như vậy cũng đã may mắn lắm rồi, mà phải may mắn lắm mới được gặp một vị hôn thê quý báu, tuy xa cách mà lòng vẫn thường không xa cách, em thương anh. anh rất yêu em, thì đôi

ta tuy chẳng thấy mặt nhưng cũng như cùng chung một nhà, có chuyện gì vui hay buồn cũng chia nhau hưởng lấy hoặc gánh vác.

12 Novembre 1934

« — Còn về sau, tương-lai còn dài, chúng ta còn trẻ, không lẽ nào trời lại phụ chúng ta, em đừng nên ngại, miễn là đôi ta cùng một lòng thì không có việc gì khó khăn cả. Em nói rằng: « Sau này ăn ở với nhau không bao giờ vì em mà anh phải bận lòng và mong cho anh sức khỏe đề sống trong một cuộc đời hạnh phúc ». Lời nói sao ngọt ngào thay! Anh không biết lấy lời nào tả cho được mối cảm-động trong lúc anh đọc câu ấy được. Nhưng em biết yêu anh như vậy, bao giờ anh lại phụ tấm lòng của em mà không yêu em như em yêu anh. Xin nguyện anh không đề em chịu hiểm hơi phần nhỏ như những gia-đình xưa mà xia nhin em vào bậc ngang hàng, việc gì chia hai nhau hưởng, hoặc gánh vác, có vui thì cùng vui, nếu cực thì cùng nhau chịu, không đời nào tranh lấy phần hơn, tranh vui mà trao buồn, xin em tin và hiểu lòng cho anh mà yêu anh thì anh mới vui lòng được ».

1er Janvier 1935

« — Anh bên này chẳng mong gì hơn học cho xong đề về cùng em hưởng lạc thú gia-đình đầm ấm, hầu cha mẹ trong lúc già, giúp đỡ em út trong lúc trẻ, không biết còn mấy cái Tết phải như vậy nữa rồi mới đến hồi được như ước nguyện.

14 Septembre 1935

Hôm trước anh được thư em tin cho rằng em vẫn muốn cho anh học thêm thì chẳng có gì làm cho anh vui mừng bằng; thật anh rất cảm phục

lòng em... Anh vẫn biết lòng em yêu anh chỉ mong cho anh sức khỏe và sống một cuộc đời hạnh phúc, anh cũng mong cho em như vậy, cho nên vì anh học lâu, làm trễ cái hạnh phúc gia-đình chúng ta mà anh buồn, mà anh xin lỗi em... Anh nói gì với em cũng thật tình, chớ chẳng gì nào ngy ý.

12 Septembre 1938

« — Đời chúng ta đương còn lúc xuân xanh, hơi nào uào lo nghĩ chuyện đầu đầu, hãy vui lòng trong việc ngày nay, ngày mai trời sẽ phó cho, phải không em? Biết tin nhau trong một tình yêu đậm thắm thì có việc gì mà chẳng vui.

(Còn nữa)

HONG-KHE

0\$10 Thối-Nhiệt-Tán

Phật 12 tay

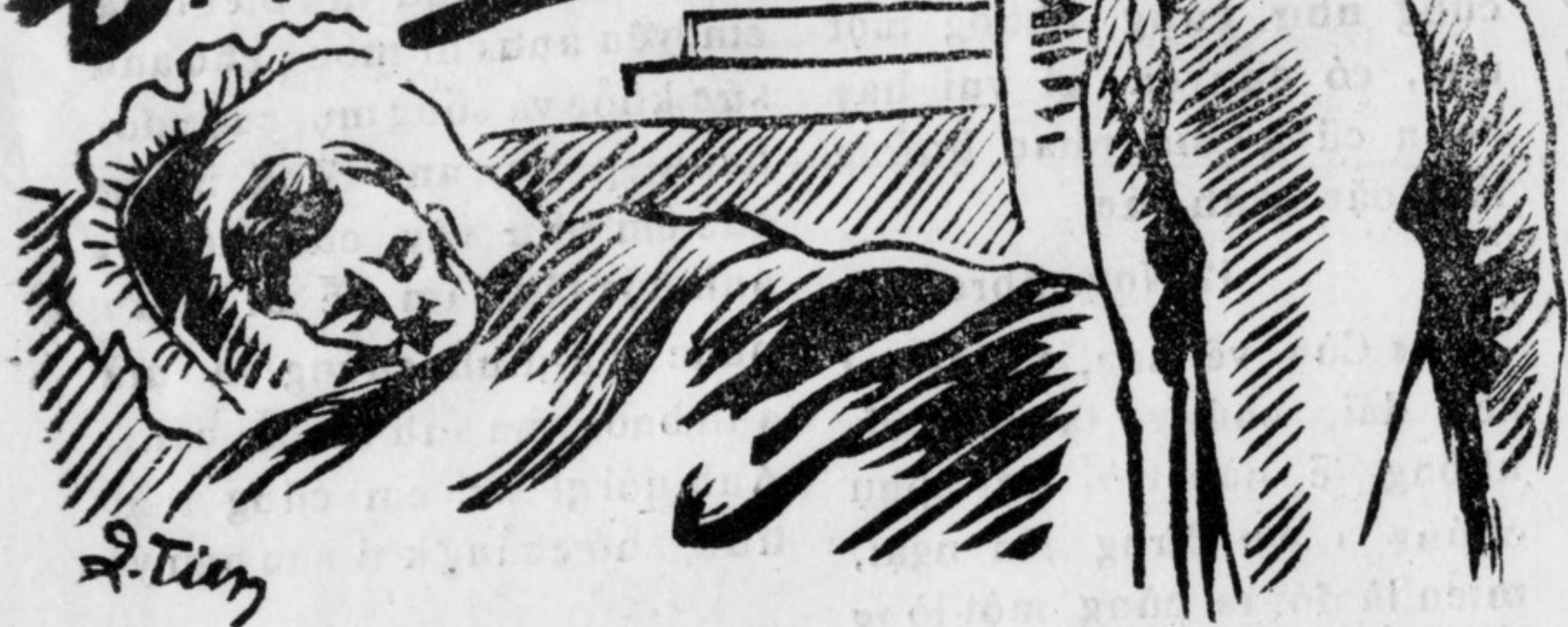
NĂM PHÚT KHỎI NGAY

0\$15 Phái-Lãnh-Phật 12 Tay, khỏi hẳn sốt rét ngã nước.
0\$20 Phấn Foda xoa một tí khỏi ngay hôi nách. 1\$00 Sâm-Nhung Bách-Bồ Hồng Khê là vua các thứ thuốc bổ. 0\$25 Thuốc 47 dễ uống và bổ, sau 3 giờ đã thấy trắng-dương cố - khí. 0\$50 Tinh-Ngộ Giới-Yên Hồng-Khe, ai muốn cai thuốc phiện cũng phải dùng. Thuốc Lậu Hồng-Khe số 30 (0\$60) khỏi rút nọc lậu. Thuốc Giang-Mai Hồng-Khe số 14 (0\$60) khỏi rút nọc Giang-mai.

Những phương thuốc kể trên, này, cam-đoan đúng như vậy.

Muốn khỏi các bệnh và trông sinh nở có đủ hạnh phúc cần phải có sách Gia-Đình Y-Dược và sách Hoa Nguyệt Cẩm-Nang của nhà thuốc Hồng-Khe 88 phố Huế Hanoi Đại-lý Hồng Khê các nơi đều có biết

Chính tôi! ĐÃ GIẾT HẮN

CHUYỆN NGẮN của THU THU

THẤY bà Mão quần chiếc khăn ngang để tang chồng, có ai ái-ngại hỏi thăm bà: « Chứ ông nhà chết bao giờ đấy » thì thế nào người ấy đã không nhận được một lời cảm ơn lại còn nghe bà Mão cao giọng lên như gắt mà trả lời:

— Ô lão nhà tôi có chết đâu, tôi giết hắ đấy!

Người hỏi thăm càng thêm hoảng, nhất là vẫn biết rằng lúc còn sinh thời ông Mão, hai vợ chồng già không con cái ấy rất quý hóa nhau, một sự quý hóa hiếm có trong những cặp vợ chồng thuộc về phái bình-dân, và người ta tưởng là bà Mão điên.

Điên hay không có lẽ duy bà Mão biết... Bà lấy ông Mão được hai mươi năm rồi, lấy cái hồi bà đã ba mươi tuổi, mồ côi cả bố mẹ, một mình đứng trông nom ngôi hàng sén bán đủ mọi thứ. Hồi ấy tuy đã quá lứa nhưng bà đẹp một thứ đẹp chắc chắn, nhanh nhẹn của những người đàn bà quen lao động vất vả. Đã đẹp lại có vốn liếng — cái cửa hàng, cái nhà bà vẫn ở — bà thiếu gì người ngấp nghé, từ anh thợ sơn đến thầy thư ký trọ hàng cơm đều thả lời dẫn do bà. Bà đều

nhất thiết cự tuyệt. Người ta cho bà là hợm người hợm của. Nhưng nào ai có biết những ý nghĩ thâm kín của bà, nào ai biết rằng mỗi người đàn ông đến hỏi bà làm vợ là nhắc lại trong trí não cái hình ảnh người cha của bà, với tấn thảm kịch chỉ xảy ra trong nhà bà vào đêm tối, đã hắ vào óc bà những cảm giác khủng khiếp lúc còn nhỏ cho mãi đến nhón cũng chưa phai. Những đêm chợt thức giấc giẫy hoảng hốt sờ không thấy mẹ, hấp hay mắt ngó qua khe màn, để căng cả não cân bé bỏng ra mà nhìn người mẹ yêu quý lăn lộn dưới đất, dưới những cái dấm dáp của người cha hùng hổ. Những tiếng huỳnh huých rất đặc biệt của những chiếc dấm giáng xuống thịt, mới ghê tai làm sao! Con bé sợ hãi bịt chặt lấy hai lỗ tai tuy nó vẫn văng vẳng nghe mẹ nó van xin bố nó: « Lay ông, ông sẽ sẽ chứ kéo con Mão nó giẫy » Con bé ngồi trong màn vội vàng nằm thụp xuống, giả vờ nhắm mắt chờ đến lúc mẹ nó ẽ chề leo được lên giường, nằm len lén cạnh nó, nó càng nhắm nghiền mắt lại thở phò phò to hơn.

Kỳ sau sẽ tiếp

TRẢ LỜI ĐẸP

CÔ THANH HUONG Nam-dinh
Glycérine hay làm vàng da thực, song pha eau de roses và borax thì cũng đỡ. Kem bôi là cốt để nuôi da và giữ phén chứ không có thể làm trắng da được. Tại chúng bệnh hoặc vì nắng gió mà biến màu da trắng thành đen, thành vàng sạm thì còn có thể săn sóc cho da trắng lại, chứ nguyên da mình tự-nhiên đã có màu sắc rồi thì khó lòng mà sửa. Chỉ chọn màu phấn cho che biến lốt nâu da đi mà thôi. Hai thứ kem có kẻ đó khi cô dùng sắc trắng thì da cô trắng hơn, đã dùng hiệu kem nào cứ dùng kem ấy.

Lait de concombres nhiều hiệu, mua các hiệu thuốc có.

Nên bôi lait de concombres thay kem những khi không muốn đánh phấn để cho da khỏi khô trong mùa hanh.

Mỗi nẽ mỗi tối đi ngủ bôi vaseline rectifiée để nguyên một đêm sáng sẽ rửa.

Mùa rét nên rửa nước lạnh trừ những khi cần rửa xà phòng cho hết cấu bẩn thì phải rửa nước ấm.

CÔ KIM NỮ Thanh hóa. — Mua dầu olive hay hoặc không có, tối đi ngủ lấy vaseline pure bôi lên tay bọc ngoài chiếc

bao tay để một đêm sáng rửa xà phòng thực tốt và nước ấm, sau rửa lại bằng nước lạnh da tay sẽ đỡ sạm. Tránh đừng buông tay xuống lâu quá máu tự lại thâm tím tay.

Rửa mặt một lần buổi sáng và một lần trước khi đi ngủ là đủ rồi, rửa nhiều không tốt.

Đi chân không trên nền đất khi trời khô ráo tốt lắm.

CÔ THỰC Thanh hóa. — Nghe cô bôi mà cũng không sạch những vết đen ấy là tại cô để lâu mãi mới bôi, nghe rất công hiệu đi, chứ thực ra nghệ rất tốt để làm trắng các vết thâm do mụn nhọt để lại. Cô thử dùng eau oxygénée 20 volumes pha với một chút nước thấm lên những vết đó xem sao.

CÔ MỘNG Saigon. — Nếu tóc cô tự nhiên quăn lại như tóc đầm thì cô hãy dùng thuốc défri-seur Perlat. Thuốc này ở các hiệu thợ cạo tây đều có bán.

CÔ ĐÀO Hanoi. — Một năm mà cao những 30 phân tây! Thế thì mau lớn quá thật. Ni ưng đừng sợ, cô mới 15 tuổi cái tuổi giẫy thì thay đổi mau như thế là thường. Cô mệt, vậy cô nên nghỉ ngơi, chớ nên tập thể thao nhiều. Đi bộ ở chỗ thoáng khí mỗi ngày một giờ tốt lắm. Uống chút thuốc bổ cho dẫn máu.

TÂN NAM LỊCH

NĂM TÂN-TỊ
1941

Impimerie de Hanoi
96, Rue de Coton
XUẤT BẢN

Một quyển lịch dày
độ 150 trang, có đủ
ngày tây, ngày ta

Ngoài những cái trong âm lịch xưa nay. Lịch Tân-Nam lại đăng thêm những mục như: Giờ chạy các tàu thủy, xe-hỏa, luật thường thức, lệ trước bạ, nhi - đồng phụ - nữ v. v... Toàn những điều phổ thông có ích xưa nay. In ba vạn cuốn Các nhà buôn muốn đăng quảng cáo vào Tân-Nam lịch xin hỏi:

M. Đỗ-Khoi

85 Phố Hàng Bông — Hanoi

Thơ Tin

Ô. Hiến Thủy — Sẽ đăng
Trần-Bình — Sẽ đăng

Hồng-Lạc — Đã nhận được
Chúng tôi đã nhận được ngân
phiếu của các quý vị sau này
Cô Nhân thái bình
Bà Ngô-văn-Cang Sadec

Bà Ng. gia Tân Hai-Dương
bà Ngô-thên-Chiến Tuyên-
Quang. cô Hoàng-ngọc-Thị
Thái-Nguyên. cô Chắt Vinh.
cô Ng. thị-Thìn Saigon. cô
Phan-thị-Quyên Nam-dinh.
cô Ng. thị-Nguồn Pncm-Penh
Kiosque Thanh-Tao Vinh. bà
Ng-tân-Hung Tây-ninh. ông
Lê-văn-Giàu Thủ-đầu-một.
cô Nguyễn-thị-Nam Vinh-yên
Ông Hoàng-dinh-Tiến Vinh

Xin cảm tạ quý vị

TAI SAO TÔI PHỤ VỢ

(Tiếp theo trang nhất)

dăm chục đồng bạc cho một gia-đình gồm có hai bố mẹ già và bốn chị em gái sinh nhai. Song ý cha tôi khác, thất học từ thuở nhỏ, bị bao nhiêu nỗi lên áp của các bạn đồng sự có học hơn mình, cha tôi có cái tham vọng muốn tôi học hơn, hơn nữa để bù lại sự thất học của cha tôi. Ý tôi cũng giống ý cha tôi, song thấy mẹ và người chị gái lớn lam lũ đầu chợ cuối chợ, tôi lại muốn đóng khung ngay cái tương-lai vào buồng giấy một công sổ để hai người đàn bà thân yêu của tôi được nhàn nhã. Đang lúc đợi một kỳ thi thx kỳ với muôn nỗi phân vân thì gia-đình tôi được tiếp một người bạn đồng hương lia quê đã lâu năm, cai thầu một vùng mỏ, mới nổi lên đã giàu có hàng vài mươi vạn. Ông ta có người con gái đã lớn 19 tuổi bằng tuổi tôi và trong vài ngày lưu ở nhà tôi, cha tôi và ông đã định đoạt xong cuộc nhân duyên của tôi với cô con gái tôi chưa từng biết mặt. Chỉ biết rằng cưới xong, ông nhạc tôi sẽ cho tôi sang Pháp học, ông cũng thất học như cha tôi và con trai còn bé quá, ông muốn hãy gậy dựng

cho con rể thành người học-thức đã. Thù thực rằng tôi không có một ý tưởng gì với cuộc nhân duyên kia cả. Tôi chỉ chăm chăm vào cái điều được sang Pháp học, một cái mộng bất ngờ, một cái mộng tôi hằng ve vuốt nhưng chẳng dám ước ao bao giờ. Lúc ấy chỉ học của tôi bao chùm tất cả lấy khối óc, con tim của tôi, tôi không biết gì đến ới tình, đến người vợ sắp lấy. Giá người vợ ấy có dúi, què, mẽ, sứt tôi cũng không cần nếu nhờ người vợ ấy, tôi có thể sang Pháp, sang cái nước Pháp quyến rũ kia được. Chao ôi! Tôi đã hy sinh quá nhiều cho cái tham vọng cầu học của tôi. Tôi đã làm nhà học giả khinh khỉnh ái-tình để đến nỗi bây giờ mang bao ân hận... Bao nhiêu thanh-niên đã như tôi, lúc lòng công danh bỗng bột không tưởng rằng một ngày kia mình cần đến một tấm ái-tình xứng đáng. Lúc cần đến mới thấy mình thiếu thốn, thiếu thốn...

Hai tháng sau thì cử hành đám cưới của tôi. Vợ tôi cũng khá đẹp, thứ đẹp mộc mạc tôi rất vừa lòng và tôi đã bắt đầu yêu vợ tôi. Tuy

nhiên cái yêu ấy không thấm vào đâu với cái lòng yêu sách, với cái nao-nức sắp được sang Pháp. Vợ tôi mới về nhà chồng nên ăn ở cũng nhu thuận, kính cha mẹ, hòa với chị em, chiều nể chồng. Đời tôi lúc bấy giờ tưởng đã tôi tuyệt đích của hy vọng. Cưới được ba bốn tháng thì giấy má đã xin đủ, tôi xuống Hải-phòng đón tàu qua Pháp. Nhìn vẻ mặt hân hoan của cả gia đình tôi, nhất là cha tôi, tôi thấy càng yêu quý vợ tôi, càng thêm cảm ơn vợ tôi và khi tôi cầm tay nàng nói câu: « Khi anh thi đỗ trở về, vợ chồng ta tha hồ sung sướng với nhau » câu nói ấy thốt tự tâm can tôi.

Tôi sang Pháp học tất cả năm năm, trong năm năm trời, tôi không hề sao nhãng học hành, tôi nghĩ đến lòng hoài vọng của cha tôi, công của ông bố vợ tôi và người vợ đảm đang của tôi. Nàng cầm họ cầm hàng và lấy cái vốn của bố vợ tôi cho buôn bán thêm lấy tiền cho tôi ăn học hàng tháng, ông bố vợ tôi chỉ cho vợ tôi cái vốn lớn giúp tôi một cách gián tiếp mà thôi. Năm năm ở Pháp tôi đã biết có nhiều thanh-niên cũng một cảnh như tôi cợ tảo tần cho đi học mà nào họ có học, họ đem cái tiền cúc cung tận tụy của người bạn trăm năm, lãng phí vào những cuộc nguyệt hoa. Thực là một sự mỉa mai xúc phạm cho những người vợ đảm đang ở bên kia trời.

Đã không nhận là mình làm một sự vô sỉ hèn mạt, họ thấy tôi chăm chú học hành, họ còn nhiecc lại tôi là vô sỉ nữa, định « gậy sự nghiệp trên đồng tiền của vợ » Theo họ, như thế là nhục cho một anh con trai, cái tiền ấy chỉ nên cho vào những cuộc ăn chơi. Không cần nói thì các bạn cũng biết họ nguy biện để chê lỗi của họ. Nhưng bây giờ, chao ôi! lắm lúc tôi đã nhận thẳm rằng: ấy thế mà họ khôn ngoan đấy, ăn chơi bằng tiền vợ, cuộc ăn chơi nó tiêu tan đi không để lại hình tích gì, gậy sự nghiệp bằng tiền vợ, cái sự nghiệp có hình tích như nhắc luôn luôn đến sự nhờ vả người vợ, đến công lao của người vợ, thực cũng dễ mich lòng khi khoái của nam-nhi.

Không phải rằng lúc lấy nhà tôi, tôi không có chút lòng khi khoái. Tôi cũng then

Xem trang sau

Các Bà, Các Cô

Muốn có một đôi giấy đi mùa thu và mùa đông cho được vừa ý xin mời lại ngay nhà

QUÊ - HIÊN

36, Phố Hàng Bò, Hanoi

CHUYÊN MÔN ĐÓNG GIẤY

PHỤ - NỮ ĐÃ NỔI TIẾNG

PHỤ NỮ AN THAI HOÀN

Một hộp 6 hoàn — Giá 0\$80

Thuốc dưỡng thai, bổ huyết, giúp cho đàn bà sinh đẻ dễ dàng rất hay

SẢN HẬU Ô KIM HOÀN

1 hộp 10 hoàn — Giá 1\$00

Một phương thuốc bồi bổ sức lực cho các bà sau khi tâm sản. Giúp các bà được nhiều sữa nuôi con.

TỔNG PHÁT HÀNH Ở BẮC KỲ

HÀNG VẠN - HÓA

N° 8 phố Hàng-ngang, Hanoi

thùng lăm chữ, song tôi đã nghị luận nhiều với cha tôi, bằng tiền của vợ tôi, tôi sẽ gầy một sự nghiệp xứng đáng mà vợ tôi sẽ hưởng lại sau này, cái công của bỏ ra trước của vợ tôi cũng chỉ như sự đảm đương ở những người vợ đảm khác. Có gì là nhục là phạm lòng khi khái. Huống hồ vợ tôi giàu, nếu cái tiền ấy tôi không lợi dụng cho đích đáng, ngộ lăm vào tay một thanh niên đang điếm khác chỉ biết ăn chơi, có phải phí của đi không? Tôi đã nghị luận thế để cái lòng khi khái dễ có ở cái tuổi mười chín đôi mươi đừng sôi nổi nữa.

Năm năm ăn học, bao nhiêu mộng tương lai của tôi đều có gia đình tôi có vợ tôi chung hưởng. Tôi không hề bao giờ nghĩ đến cái ngày tôi trở về nước, một thanh niên tân học, sẽ có bờ ngõ không, trước một người vợ rắng đen và viết quốc ngữ không thông như vợ tôi? Tôi không phiền phức như các bạn thanh niên khác sợ rằng tâm tính hai người lúc bấy giờ không thể dung hợp được nữa, ông chồng không chịu được những tình hủ của bà vợ, (Còn nữa)

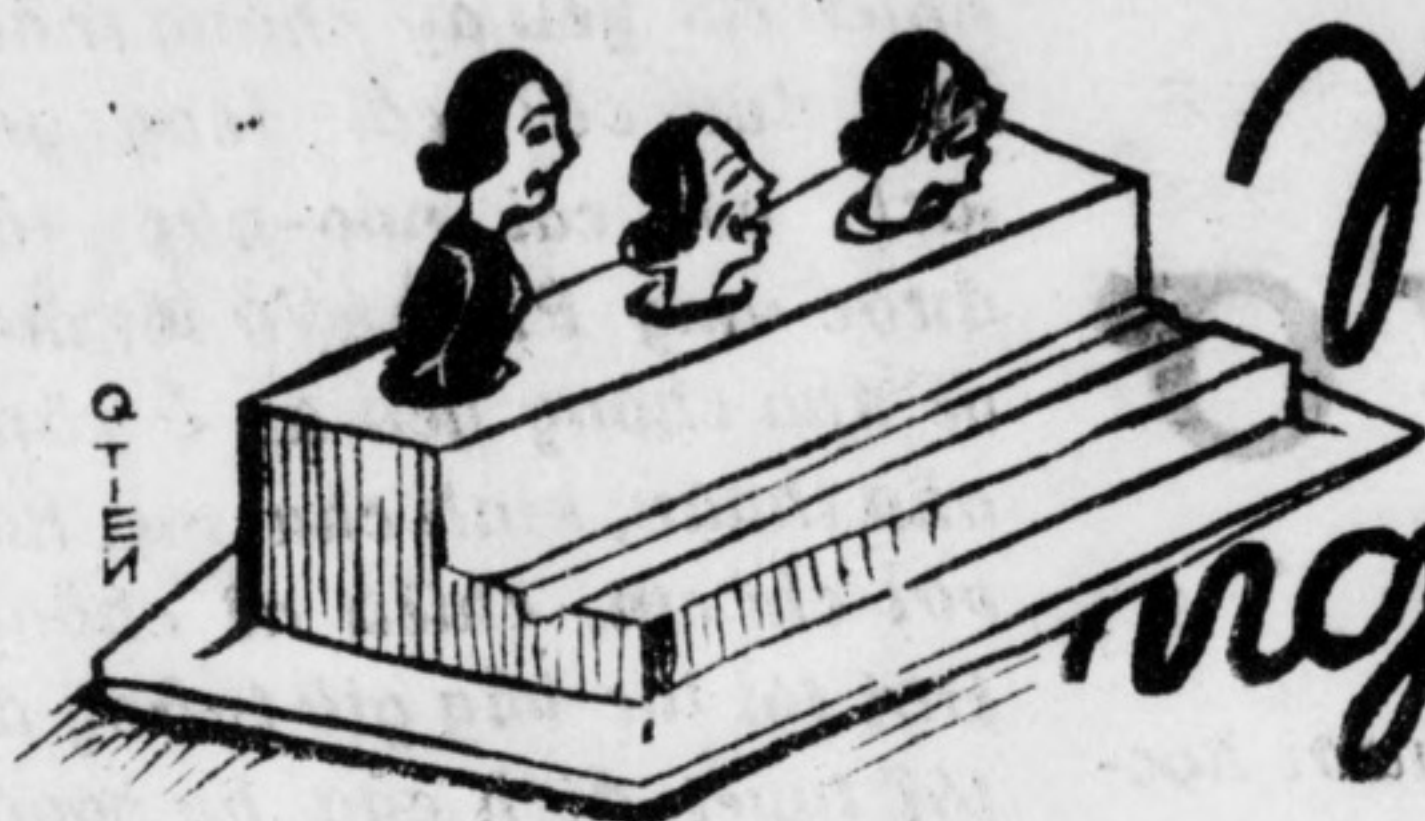
ĐAU - TIM

Người đau tim, thì thường hay hốt hợp trong ngực, trái tim nhẩy mạnh, không ưa tiếng khua động, hoặc làm như tuột sợ sệt, hay đổ mồ hôi, hay xây xẩm mảy mắt, hay quên hay lảng trí đề n ngủ không thảng giấc, hay giữ mình, ăn không biết ngấu.

Cách điều trị. — Tối đi ngủ uống 1 hoàn III DI NINH THẦN HOÀN số 24, với nước nóng, uống hết hộp thấy bớt nhiều trường phục, hết dứt mà lại ăn ngủ biết ngon trong mạch mạnh khỏe, tinh táo tinh thần. Đón ông đơn bà đều dùng đáng.

Giá mỗi hộp 0\$80 có bán tại Cai cuộc Sa-gon: 229 Rue d'Es-pa-ne, Ha-noi: 86, rue du Coton Nhà thuốc VÕ-VĂN-VÂN

THUĐAUMOT

Đầu bạc răng long

Đôi bạn thanh-niên nam-nữ nào khi mới còn là nhân tình của nhau lại không tưởng rằng khi lấy nhau sẽ yêu nhau tha thiết mãi tới lúc đầu bạc răng long! Muốn thí nghiệm những lời thề thốt ấy và những trái tim «ngùn ngụt» ấy, một thiếu phụ — đã ly dị cùng chồng — ben lập riêng một cái nhà rất sinh sản, trong có đủ đồ dùng, đủ cả thức ăn uống ở một cù lao trong vịnh Mexique (Mỹ) rành rành cho bất cứ cặp vợ chồng mới cưới nào muốn hưởng cái thú biệt lập để yêu nhau cho thỏa. Ở đây đã không mất tiền thuê, đến cả tiền ăn uống cũng được bà chủ biếu không. Sau ba năm như thế bà chủ ấy vừa tuyên bố mấy lời này: «Tất cả có 30 cặp vợ chồng đến xin ở, cặp nào cũng nói quyết ở đây để yêu nhau cho trọn kiếp, không thiết tiền bạc, danh vọng gì nữa hết, yên là đủ rồi; vậy mà cặp ở lâu nhất và chỉ cãi nhau có 1 lần là 2 vợ chồng một nhà làm báo ở Canada. Họ ở vừa 3 tháng. Còn các cặp khác thì hoặc 15 bữa, hoặc 20 bữa, có cặp chỉ mới 10 ngày, coi bộ đã ngấy nhau rồi!»

Thì ra loài người đã tự lừa mình mà không biết! Từ lúc muốn hôn nhau, đến lúc chán hôn nhau đầu vẫn chưa có cái tóc nào bạc, mà răng vẫn chưa long cái nào.

Giấc mộng Đế-Vương

Theo bạn đồng-nghiep «Journal de la femme» ở Pháp thì khi ngài Nam-Phước hoàng-

hậu ngự qua Pháp năm ngoài ngài có đến thăm trường học cũ tức là nhà Couvent des oiseaux. Bà phước nhất (Sœur supérieure) trước kia trông coi hoàng-hậu liền hướng dẫn hoàng-hậu đi xem những nơi mới mở mang, nhưng hoàng-hậu ngộ ý muốn được nhìn lại cái phòng ngủ cũ của mình trước nhất đã. Sau khi đã ngắm nghía lại nơi mình đã gửi bao nhiêu mộng寐, hoàng-hậu liền tươi cười nhắc lại bà phước:

— Bà có nhớ ở cái buồng này bà phạt tôi bao nhiêu lần không?

— Bẩm lệnh bà, vì lúc đó lệnh bà hay trốn học vào đây nằm mơ mộng không đâu...

Rồi bà phước cười nói thêm: «Nhưng giá tôi biết những cái mơ mộng ấy là giấc mộng đế-vương này thì có lẽ tôi không phạt!»

Trời có mắt

Người ta cứ bảo trời không có mắt, nhưng khi các bạn đọc câu truyện sau đây chắc các bạn phải công nhận rằng trời có mắt như mình, và có nhẽ đôi

mắt ấy luôn luôn mở thao láo. «Miss Still một cô gái Mỹ, một bữa đương lỏa thể ở trong một vườn riêng — đã hẳn là có 4 bức tường che kín để cấm người ngoài không ai biết — Cô tắm ánh nắng mặt trời. Song lần này khác hơn mọi bữa, cô thấy ánh nắng dịu quá không đủ sức nóng, cô liền nghĩ giá lên cao chút nữa thì tốt hơn. Rồi sẵn có phi cơ riêng của cô để ở một cái «gara» gần đấy cô liền chạy lại, nhẩy lên và vận máy cho phi thoàn lướt chín từng mây.

Trong lúc cô đương khoái chí thì «săng» (essence) nghet, máy không chạy nữa. Thế mới chết! Hạ phi cơ xuống đâu bây giờ! Hạ thì hạ được, nhưng chẳng lẽ để lấm thân ngọc ngà như thế chạy qua phố về nhà ư? Sau cô ấy phải hạ cưỡng xuống một chỗ đất trống. Người ta sùm lại coi, có xấu hổ quá không giám bước khỏi chỗ ngồi. Một tai nạn thứ hai: trong số người chạy lại, vô tình có cả vị hôn phu của cô mới chết chớ! vị này đành phải tức tức đi mua ngay ở một tiệm gần đấy cho cô một bộ quần áo soàng. Và ngay buổi chiều vị hôn phu viết thư bảo đảm đến cho thân phụ cô xin từ hôn cùng cô, viện cớ rằng cái thân ngọc ngà kia đã bị nhiều mắt tò mò ngó thấy!

Một nhà thông thái Mỹ, ông Goth, người ghét chủ nghĩa khoa thần bình phẩm vụ ấy thế này: «Thế mới đáng kiếp lữ khoa thần! Chỉ vì con bé dám trần truồng trước mặt trời trời chướng mắt nên mới hợp phép cho máy bay hồng hồng phải nhìn sự ô-ú!»

Thì ra trời có mắt thật.

Thẻ lệ mục chuyện riêng và sắc đẹp

- 1 — Chuyện riêng và sắc đẹp xin hỏi riêng làm hai lá thư hoặc hai tờ giấy khác nhau
- 2 — Chỉ hỏi quá hai câu hỏi ở mục «Đẹp» và hai câu ở mục «Chuyện riêng»
- 3 — Quyền trả lời ở chúng tôi, chúng tôi chỉ trả lời câu hỏi nào đáng trả lời mà thôi
- 4 — Câu hỏi nào chậm lăm cũng trả lời trong một tháng, ngoài thời hạn ấy không thấy trả lời tức là chúng tôi đã bỏ câu hỏi đó
- 5 — Xin các bạn hết sức tránh cho chúng tôi sự trả lời bằng thư riêng. Cùng lăm không thể để đăng lên báo được, xin những bạn muốn trả lời bằng thư riêng hãy gửi kèm cho ba hào tem
- 6 — Xin đừng giục trả lời, trọng sự công bằng, chúng tôi phải trả lời lần lượt theo thứ tự những thư chúng tôi nhận được

CHUYỆN RIÊNG

(Tiếp theo trang 2)

nơi. Bà đừng lo tuổi nhỏ và vô rẫy thì khó kể sinh nhai. Hoàn cảnh thường khiến một đứa trẻ lên mười đã tự lập mưu sinh được rồi. Chỉ cần bốn cánh tay mạnh mẽ, bốn cánh tay nâng đỡ nhau và có ý chí, chịu được kham khổ, ấy thế thì dù vút vào đâu vợ chồng bà cũng có đủ cái ăn để phụng sự cho cái tình nghĩa vợ chồng thâm thiết.

HỎI. — Mười bảy tuổi có học, có sách, có tiền của, biện đang có mấy người đến hỏi làm vợ. Rất phân vân không hiểu tình yêu như thế nào và lấy ai?

Hồng

TRẢ LỜI. — Đừng lấy ai là hơn cả. Hãy đợi cho biết tình yêu là thế nào, có một quan niệm chắc chắn về sự lập gia đình đã rồi hãy lấy chồng cũng chưa muộn.

Còn bây giờ nếu muốn lấy chồng ngay, cô hãy để sự kén chọn cho cha mẹ.

HỎI — Mồ côi cả bố lẫn mẹ ở với chị dâu và anh. Anh đi xa xa lắm chưa về, được chị dâu ở nhà sẵn tiền của anh để lại phụng phả cơ bạc. Người em chồng có quyền gì ngăn chị dâu không?

Quý

TRẢ LỜI — Quyền giống như quyền của pháp luật công nhận. thì người em không có. Song nếu người chị dâu vung phá quá không săn sóc no đủ cho các con thì hội đồng gia tộc có thể can thiệp được lắm, nhất là người chồng đi vắng lại đang phụng sự cho việc nước.

Hội đồng gia-tộc có thể đem bằng cớ chắc chắn sự thiếu bốn phần của người vợ

để xin nhà nước giao phụ cấp lương bổng cho một người gia trưởng khác. Ở Trungkv. hội đồng gia tộc càng có quyền lắm.

HỎI — Gia đình một người con gái chưa hoang yêu cầu tôi cưới con người ta để che mắt người ngoài. Đền bù lại, họ cho tôi một số tiền khá to để doanh nghiệp. Tôi muốn lắm nhưng lòng vẫn thẹn thẹn và sợ người biết chuyện chê cười.

Phúc.

TRẢ LỜI — Chê cười thì hẳn là họ chê cười rồi, con người ta ai cũng thích châm biếm. Nhưng đáp lại sự chê cười ấy ông có thể tự hào thêm ông đã cứu vớt được danh giá một gia đình dù cứu vớt để lấy tiền. Đời này lòng khi khái của thanh niên ít có khó khăn cầu kỳ lắm đâu. Với số tiền, ông sẽ gây một sự nghiệp đứng đắn hữu ích thì cũng chẳng thắc mắc nguỵng nguỵng lắm. Và biết đâu, cùng với tiền, ông lại tìm được hạnh-phúc nữa: người con gái kia đã làm lỡ một lần được ông cứu danh giá cho, ăn ở như những vợ chồng trong trắng khác, sẽ cảm lòng ông, chiều quý ông suốt đời để chuộc lỗi trước của mình. Cần nhất chính ông, ông cũng sẽ sử ra người quân tử, chờ lấy được tiền rồi thì rẽ rúng người ta, tìm thú vui chơi nơi khác khiến cho người con gái bẽ bàng và khinh ghét ông. Mà quả nếu ông thế thì ông đáng khinh bỉ thực.

ÔNG THÁI HỮU THÀNH PHAN THIẾT. — Nếu bệnh ông mắc không phải là thứ bệnh hiểm nghèo không còn sinh nở được nữa và vẫn có thể lấy cho vợ được thì ông không có quyền lấy nàng nữa. Trái lại, bệnh ông chỉ là một bệnh thường, chữa khỏi được thì ông từ chối cuộc nhân duyên với nàng là ông gàn. Đàn ông thiếu gì người có một thời kỳ chơi bời trước khi lấy vợ. Thưa ông, đàn bà chúng tôi không mấy ai khó tính đến buộc người chồng tôi tàn hồn phải còn trinh tiết đâu ạ.

Thu-Linh

MUỐN CÓ

Nhà lầu, ô-tô

Nên mua

XÔ XÔ
ĐÔNG - DƯƠNG

1\$00 MỘT SỐ

ROBERT BEAU

JOAILLIER HANOI HAIPHONG

Bán và bảo lãnh đồng hồ tốt có tiếng:

ROLEX — OMÉGA — JUDEX

và các đồng-hồ chuông

LA VEDETTE

CÙNG CÁC ĐỒ TRANG SỨC

BỆNH HO - LAO BỆNH BẠCH-ĐÁI

Ông và bà đốc Trịnh-vân-Hào xin thành-thật giới thiệu với đồng bào phương thuốc bí-truyền của ông bà để lại cả cứu cả vạn bệnh như trong Nam,

1) Thuốc ho lao cụ Trịnh-hải-Long trị ho lao tổn, ho ra máu, ho đàm có khi bị hàn nóng lạnh, đã uống đủ thuốc Tây, Tàu không mạnh dùng thuốc này dứt. tuyệt. Có 2 thứ 5\$00 và 3\$00.

2.) Thuốc bạch đái tử cung. Bệnh uống đủ thuốc không hết, thân gầy ốm, hư huyết, kinh nguyệt không đều, má xanh. Thuốc này cam-doan uống vào hết liền. Giá 5\$ và 3\$20. Ở xa mua thuốc gửi mandatcho ông TRỊNH-VÂN-HÀO Directeur Ecole Villa n° 110 Rue Vassoigne Tân Định Saigon, trong 3 ngày có thuốc

■ ĐỦ CẢ CÁC MẶT HÀNG TO LỰA

Hàng vận chơn và các thứ hoa mới lạ rất nền, tusor (đũi) rất đẹp, Xưởng nhà dệt bán thẳng cho người mua buôn lẻ nên giá rất hạ. Các bà lịch-sự muốn dùng hoặc muốn xem hàng để biết công nghệ dệt ở Hà-dông đã tiến bộ đến bậc nào xin mời tới xưởng dệt

NGỌC - DUNG

Số 32, Négrier — Hà-Đông
(Trước chỗ đỗ xe điện)

Chủ nhân rất hân-hạnh tiếp rước các quý khách muốn mua hay xem hàng. Có nhận hàng gửi đi các nơ.

NHÀ IN **VĂN-ĐÚ'C**

83 RUE DES PIPES, HANOI — TÉLÉPHONE : 904

Gần nhà chiếu-bóng Olympia

nhận in đủ các

**SÔ, SÁCH
BÁO-CHÍ**

Công việc nhanh, đẹp, giá hạ hơn các
nơi vì đã trứ được rất nhiều giấy. Các
ngài cứ in thử một lần ! Các ngài sẽ
là khách hàng của chúng tôi mãi mãi

TRONG MÙA NỒNG NỤC NÊN UỐNG

HUYET-TRUNG BỬU

CỦA HIỆU ĐẠI-QUANG, (SÈ

ĐƯỢC NGON ĂN, NGON NGU,

TINH THẦN TỈNH-TÁO KHÔNG

LỪ-ĐỪ MOI-MỆT, ÍT KHÁT

NƯỚC — HUYẾT-TRUNG-

BỬU ĐẠI-QUANG LÀ MỘT

THỨ THUỘC BỒ HUYẾT RẤT

HAY, ĐÀN ÔNG, BÀN BÀ THAI

SẢN UỐNG TỐT LẮM

ĐẠI-QUANG DƯỢC-PHÒNG

26 Phố Hàng Ngang, Hanoi — Tél. : 805

Centre Médical de Hanoi

NHÀ THƯƠNG NGỔ TRẠM

167, Bd Henri-d'Orléans — Tél. : 772

CONSULTATIONS ET CLINIQUE

Docteur LUYEN

Docteur CHUONG

INSTALLATION MÉDICALE MODERNE POUR TRAITEMENT

(Rayon X. traitement électrique)

Chambres pour malades avec tout confort